

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 :
Negyedévre — — — — 6 :
Egy óra — — — — 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 178. szám.

Péntek, augusztus 7.

Mocsár-láz.

Borszék, augusztus 6.

A fenyők balsamos, üdítő illatát, melyet élvezek, a mocsárnak büzhödött légáramlata fertőzi meg, mely az országnak ugynevezett szivéből s a hazának ugynevezett törvényhozó testületéről szóló távirati tudósításokból felém özönlik.

Az országházban valóságos mocsár-láz dühöng.

Megpróbálnak megvesztegetni egy ellenzéki képviselőt, szétépítik a korona és többség bizalmából miniszterelnökké lett vezető államférfi legális indítványának kéziratát, — tülekednek, dulakodnak a törvényhozás termeiben törvényalkotásra hivatott férfiak.

A függetlenségi párt jövő mult vezére: Kossuth Ferenc kijelenti, hogy az adott szó szentségét, mit heteken át végkimerülésig védett, a be nem bizonyított vádak mérlegére helyezi, s ismét karjaiba dől a féktelen elemeknek, holott azokat ő övta legjobban a tulságoktól, hogy az ország nagy veszedelmeknek ne legyen kitéve.

A fiumei kormányzó: gróf Szápary László kijelenti, hogy ő adta a pénzt, a mivel az obstruáló ellenzék legszájasabb tagjait hallgatásra vélte bírhatni. Csalódott azonban, mert kalandorok bírták reá. Ő jóhiszeműleg cselekedett.

Ezeket a híreket röpi felém a villamosság csodás ereje . . .

Sétáimban mintha a fenyő-galyak is szomorun inogtatnának felém. A szén-savdus források haragot buzogtatnak föl. A máskor enyhe szellők orkánná csapzódnak össze. Lábaim alatt a kincseket rejtő föld horkanva ropog. Ezek mind a haza földjének sirámai.

Álmaimban látom viaskodni a Turul madarat a kétfejű sással. De a Turul szárnyai lecsapódnak, mert a kik biztatják a további küzdelemre, azoknak szájából a mérges gázok lehellete száll feleje.

. . . Aztán csöndes pihenőmben gondolataim viharzó ellentétben szegeznek nyilakat egymás ellen.

Gróf Szápary László, a fiumei kormányzó azt hitte, hogy ha az ellenzéki férfiak egy némelyikét megvásárolja, azzal szolgálatot tesz hazájának, mert az indokolatlan obstrukció óriási káraitól menti.

Kivált, ha van pénzes áldozatkészsége és vannak megvásárolható férfiak hozzá.

Ethikai, erkölcsi alapja ennek nincs, nem is lehet, de egy tulságosan aggódó és tépelődő léleknél érhető, különösen mikor nem önérdékből, hanem a haza érdekében hozta meg az áldozatot?

Kérdem, gyalázatot érdemel-e az, aki az ellenség veszélyeztetett hadállásait kifürkészve, saját hadseregének tesz, élete és vagyona veszélyeztetésével mérhetlen szolgálatot?

Ismétlem, hogy erkölcsileg nem tartom ezt megengedhetőnek, de azokra a laza erkölcsi momentumokra gondolva, mikor az obstruáló elemek pillanatnyilag összebujt szövetsége építve van, nem ítélem el egész mereven.

Hiszen Dienes Márton, volt képviselő, a legnagyobb függetlenségi organumnak hanyatló köztisztelőben álló néhai szerkesztője, a legjobban tudhatta, hogy kiket lehet megvesztegetni, benn lévén most is a pártban.

Pap Zoltánnál nem sikerült, talán hazafiasságból, talán föltünési viselkedéséből. Talán nem fog sikerülni azért sem, mert Dienes ur lesújtó leleplezésekkel fenyegetőzik a vele közösen végzett üzletekről, miknek kihámozódása beboríthatja a poétának jelzett képviselő ur feje felett a hellási égboltozatot.

De ki tudja, nem sikerült-e másoknál?

Lovászi Mártonnál bizonyosan nem, mert vele nem is beszélt, neki nem is ígért senki.

Nessi Pálnak csak egy pár ezer korona adósságát vették meg, hogy vezekeljen azokért a kiszámíthatlan károkért, melyeket az országnak az ő és társai működése okozott. De bizonyíték sehol! Hecc van bőven.

Alkotás sehol, — csak mesterséges gátak azokra.

A kivezető ut el van torlaszolva, mert olyan göröngyök állanak útjába, miket a hirtelenkedő és puffanó hazafiaskodás esője megkeményített, de a szárazságos szalmacséplés meddő korszaka szét is fog mállasztani.

. . . Hát nem gondolják meg azok a szájjal en gros dolgozó urak, hogyha a mai obstrukció, mely kijelentésük szerint is inkább a személy ellen, mint az elvek mellett bömböl, sikerre vezet, mi lehet annak a következése?

Holnap kilépnek passivitásukból az összes nemzetiségek s hivatkozva a nagyhangyak győzelmére, engedményeket csikarnak ki tíz-husz elszánt emberükkel obstrukció útján a magyar suverénitás kárára és veszedelmére.

Ezek az engedmények a szűkre szorított nemzeti követelményekkel nem lesznek aztán egyenértékűek s akkor hiába vicsoargatják a fogukat azok, akik az előfeltételt megteremtették. Hiába bizony, mert akkor már ők az ismeretlen üstökösök sorsára fognak jutni!

A kiben igazi magyar lélek lakik, az nem zárkozhatik el a nemzeti vívmányok követelésétől, de minden erőszakos módtól visszatartja magát Főképen a magyar parlamentet a külföld előtt is ázsiai színvonalra süllyesztő betyárkodástól.

Igy vagyok én is.

Megtanították rá a fenyőerdők. — Azoknak minden fája az égbe tör. Ha mostoha viszonyok, vagy mert egy korhadt ág a kicsi fenyőt lenyomják, meggörbitik, egyet csavarodik törzsökén, s ismét nyilegyenesen tör az égig, — a magyarok Istenéig.

Igaz, hogy évtizedek kellene hozzá és nem pusztító orkánok.

. . . Ezért nem érzem én annyira az ország ugynevezett szivéből felém iramló mocsárléget.

Dr. Szász Károly.

A „TORONTÁL” tárcája.

Leány-álmok.

I.

Miért nyílik az erdő rejtett szép virága,
Mikor a tavasz jő?
— Oly rövid az élete . . .
Meghal — s nemsokára
Sir az őszi szellő.

Miért nyílik a remény hervatag virága,
Miért kecsget engem?
Olyan könnyen hervad,
Pusztá lesz az ága —
S szomorú a lelkem . . .

Miért nyílik a szívem forró szerelemre,
Mikor fáj az élet!
Olyan édes volna
Tavaszi álmodni,
Eltemetve — véred!

II.

Csak zug a szél, siratja fájón
Mit eltemetni nem szabad . . .
Miért nem tudtam megvárni téled,
Mikor először láttalak?

Hiszen feledni nem lehet,
Mi újra támad, újra él:
Hiszen feledni nem lehet,
Miről e fájó szív beszél!

III.

Remény, te még virulni is tudsz?
Te még kecsgetsz engemet?
Nem látod, milyen fagy borítja
E száraz ágat: lelkemet?

Nem érzed-e hervadt virágod
Milyen hideg, milyen halott?
— Ne igéj nyíló rózsaberket
Annak, kit Isten elhagyott!

Dr. Radványé Ruttkay Emma.

A sasfészek.

Endregaardene volt a neve a sziklafalakkal körülzárt falunak. A lapályos és termékeny talajt, amelyen épült, egy a hegyekből lerobogó folyó szelte ketté. Ez a folyó a falu közelében már messziről is látható vadvízét folyt szét.

E folyón jött csónakján az az ember, aki legelőször fogott irtásba a völgyben, a neve Endre volt és a falu mostani lakói az ő ivadékai. Akadtak a környéken, akik azt beszélték, hogy emberölés vétsége miatt menekült ide és a miatt is olyan sötét és fakó az areszine e völgy lakóinak; de mások e miatt a sziklafalakat okolták, amelyek még Szent János napján délután öt órakor is már utját állják a napsugaraknak és nem engedik, hogy a völgybe tüzzenek.

A falu fölött egy sascsalád fészkel. A fészek a hegygerinc egy sziklacsucába volt rakva: mindenki láthatta, amint a nősténye megkezdte a kotlást, de senki sem tudott a fészekig feljutni. A him sas a falu fölött kóválygott, olykor-olykor lecsapott hol egy bárányra, hol egy fiók kecskére, sőt egyszer egy kis gyereket is elvitt. Ezért a faluban nem is lehettek biztonságban mindaddig, amíg a sziklacsuccon ott volt a sas fészek.

Az emberek között szájról-szájra járt az a monda, hogy a régi időkben két testvérnek sikerült

volt a fészekig feljutni és azt széthányani, de a mostani időkben nem akadt még senki, aki oda eljutott volna.

Ahol csak két ember összekerült a faluban, mindenütt a sasfészekről beszéltek és a magasha néztek. Pontosan tudták minden esztendőben, hogy hol csaptak le a sasok, milyen kárt okoztak és hogy legutoljára ki próbálkozott meg azzal, hogy felmászszék a fészekig. A fiataliság jártnyi erejétől kezdve a hegyek és fák megmászásában, de főleg párviadalokban gyakorolta magát, hogy egyszer elérhesse a fészket és a sasokkal való esetleges viaskodás után széjjelhányja.

Abban az időben, amelyről most szó lesz, a falu legderekabb legényét Lejfnek hívták. Lejf nem Endre családjából származott. Haja bodros volt, a szeme apró. Mindenféle tréfalkozásokat vitt végbe és szerette az asszonynevet. Már fiatalabb éveiben is azzal díszkedett, hogy ő egyszer csak felmász a sasfészekig, de az öregek megintették, hogy ne mondja ezt olyan hangosan.

Ez még jobban feltűzte és még mielőtt elérte volna legényiségének javakorát, felszedelőzködött, hogy megmászsa a sziklacsucot. A nyárelőnek egyik verőfényes vasárnap délelőttjén volt. A sasfiókok épp akkortájt kelhettek ki.

Nagy számban gyűltek össze az emberek a sziklafal alatt. Az öregek le akarták beszélni és a fiataliság buzdította. De ő csak a saját magyára hallgatott. Megvárta, míg a nőstény sas is elhagyta a fészket, egy hatalmas szökést tett és már egy fán kuszott, a földtől több ölnyi magasságban. A fa egy sziklahasadékból nőtt ki és ő e hasadékban kuszott tovább. Apró kövecsek

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken péntől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Ünnepi mise az új pápáért.** A nagybecskereki r. kath. plébánia templomban augusztus 9-én vasárnap délelőtt 10 órakor a kitett oltári szentség előtt X. Pius pápáért ünnepes szent mise lesz Te Deummal. A szent misét Szabó Ferenc apatplébános fogja végezni. Mise után pedig a szószékről a híveknek felolvassák Desseffy Sándor megyés püspöknek az új pápáról kiadott körlevelét.

— **Canonica visitacio a reformátusoknál.** Dombi Lajos békésbányai ref. esperes és Garzó Gyula lelkész augusztus hó 8-án Nagybecskerekre érkeznek az évenkénti szokásos Canonica visitacio megtartására a helybeli ref. egyházban. A látogatók tiszteletére f. hó 8-án este 8 órakor a la cart étkezésre gyűnek össze a ref. hívek. Vasárnap valószínűleg a látogatók egyike prédikál.

— **Magyar név.** Gansel Sámuel csebzai illetőségű ugyanottani lakos családi nevének Gerőre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Tanárválasztás.** A főgimnáziumi bizottság tegnap délután dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Szabó Ferenc, dr. Brájjer Lajos, Balácsi József, Steinitzer Géza, Franz J. L., dr. Grandjean József, dr. Mangold Samu, Harzer József, Hausladen Mátyás és Rehács Béla, mint a bizottság jegyzője. Miután a pályázat ezidőig meddő volt, a bizottság a tanári állás betöltésétől eltekintett és elhatározta, hogy az 1903/904. tanévre az üresedésben levő állást helyettesítés útján tölti be. Ezután a bizottság az 1903/904. tanévre egyhangúlag helyettes tanárnak megválasztotta Bárány Béla eddigi helyettes tanárt.

— **A Flaubert-puska áldozata.** A Flaubert-puska szerencsétlen áldozatát, Stojkovic János gimnáziumi tanulót tegnap délután 5 órakor temették el nagy részvét mellett. A temetésen részt vett a pénzügyigazgatóság élén Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgatóval, az adóhivatal, a gimnáziumi tanulók Balácsi József igazgató vezetésével, továbbá nagyszámu gyászoló közönség. A gyászszertartást Sztraity György gör. kel. esperes-plébános vezette Nikiforovic Simon, Sztakity Zsárkó nagybecskereki gör. kel. lelkész és Milin Pál basahidi gör. kel. esperes segédletével. A gyászmenet a halottas-házból a belvárosi gör. kel. templomba ment, ahol rekviem volt. A templomban Sztraity György plébános mondott nagyhatalú gyászbeszédet, egy a rekviem, valamint menetközben is a szerb egyházi dalárda vegyeskara gyászdalokat énekelt. A templomban a halottat újból beszentelték s

gurultak le a lába alól, a kovadarabok és a föld lefelé csuszamlott. Más nem is zavarta a csöndet, csak a folyó hömpölygött a távolban állandó mormolással a torkolata felé. Mind meredekebb és érdekesebb lett a sziklafal. A legény sokáig lógott egyik karján és lábával egy pontot keresett, ahol megtámaszkodhatnék, de odanézni már nem tudott.

Sokan, de legfőképp az asszonyok elfordultak és azt mondták, hogy ezt bizonyára nem tette volna meg, ha szülei még élnek.

A fiu biztos támaszkodó helyet talált és már tovább kuszott, újat keresett hol a kezével, hol a lábával. Egyik szikla engedett. A fiu megcsuszott, de már ismét biztosan állott és kapaszkodott.

Az alantállók szinte egymás lélegzetét is hallhatták.

Ekkor felállott egy sudárnövésű leány, aki egyedül ült egy nagy kővön. Már öklömmel gyerek korukban eljegyezték egymást, bár a fiu nem tartozott a falubeliek atyafiságához.

A leány kitárta a karjait és felkiáltott:

— Lejf, Lejf, miért teszed ezt?

Az egész nép feléje fordult és az apja egészen mellette állott, de a leány nem ismerte föl.

— Lejf, gyere vissza! — kiáltott utána. —

Én szeretlek téged és odafenn nincs semmi keresni valód.

Lentről is lehetett látni, hogy a fiu gondolkodik. Egy-két pillanatig habozott még, de aztán már újból följebb és följebb kapaszkodott. Kezélába újból erőre kapott és egy ideig könnyen ment a dolog, de rövidesen újból kifáradhatott, mert minduntalan megpihent. Mint valami előre küldött üzenet, lába alól egy kő gurult le és az

ugy vitték ki a gör. kel. temetőbe, a hol Champier József gimnáziumi tanuló mondott bucsuztató gyászbeszédet. A nagyszámu koszorúk közül ott láttuk az elhunyt szüleinek koszoruját, továbbá az adóhivatal, a gimnázium, a Zavisics-család; dr. Petrovics Szvetozár és családja; dr. Vaszily Endre, a Bauer-család (Budapest); Mateics-család és még számosaknak a koszoruit.

A halálozástól a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak fájdalomtört szívvel jelentik forrón szeretett s felejthetetlen édes fiuk Stojkovic János VI. osztály gimnáziumi tanulónak, rövid és kinos szenvedés után élete 16. évében folyó évi augusztus 5-én d. u. 1/4 órakor történt gyászos elhunytát. A drága halottnak hült tetemei folyó évi augusztus 6-án d. u. 5 órakor fognak gör. kel. szertartás szerint a helybeli központi gör. kel. szerb templomban beszenteitni és a tomasováci temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke lengjen porai felett! Nagybecskerek, 1903. évi augusztus 5-én. Stojkovic György, m. k. adóellenőr, mint apa, Stojkovic Györgyné Katalin, mint anya, Stojkovic Iván, mint öcs.

— **Megsemmisített szerb hitközségi választás.** Nagybecskereken a legutóbbi gör. kel. szerb hitközségi választást a temesvári gör. kel. szentszék a választás ellen beadott felebbezés folytán megsemmisítette. A gör. kel. szerb hitközség választmánya most elhatározta a szentszék megsemmisítő határozata ellen a karlócai gör. kel. szerb kongresszus választmányához felebbezni.

— **Az új raktárházak.** Ismeretes, hogy a Dunagőzhajós-társaság a Gizella-parton ügynökséget és új raktárházakat akar föllátni s erre megfelelő terület átengedését kérte a várostól, amit a város teljesített is, úgy hogy 20 évre átengedi a szükséges terület évi egy arany fizetése mellett. A Dunagőzhajós-társaság most leküldte a szerződést, de arra kéri a várost, hogy tekintettel a nagyobb befektetésekre, melyekkel az építkezés jár, a szükséges területet 40 évre engedje át. A képviselőtestület legközelebb határoz a dologban.

— **Adomány a V. H. O. Sz.-nek.** Egy debreceni magánzó, ki magát megnevezni nem kívánja, 50 koronát adott át Száva Gyulának, mint a vidéki hírlapírók orsz. szövetsége alelnökének a szövetség alapja javára. Az összeget a helyi választmány elküldötte a szegedi központ pénztárának.

— **A kőbor cigányok ellen.** A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a kőborcigányok Romániába semmi körülmények között se bocsátassanak be. Kőborcigányok részére szóló külföldi utlevél ajánlati táblázatok a miniszteriumhoz fel sem terjesztendők.

— **Kivándorlási statisztika.** Az országos statisztikai hivatal kimutatása szerint Magyarországon júniusban (Fiuméval) 10.209 utlevelet adtak ki, tehát 5690-nel kevesebbet, mint az előző hóban és 3108-cal többet, mint a múlt év június havában; az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 9080-nal több, mint a múlt év első hat hónapjában volt. A kiadott utlevelek tulajdonosainak 851 utitársuk volt. Legtöbb ut-

alant veszteglők szemükkel követték, amíg csak le nem ért.

A leány mereven állott a kővön, kezeit tördelte és a magasba nézett.

Lejf újból megfogódzott egy sziklában a felkezővel, majd hirtelen (a leány tisztán látta!) eleresztette azt és a másik kezével kapotta a szikla felé. De már nem tudott megfogódzni.

— Lejf! — kiáltotta és hangja átcsapott a sziklafalakon.

— Megesuszott! — kiáltottak fel a többiek is, asszonyok, férfiak és kitárták feléje a karjukat.

A fiu pedig esett egyre. Homokot, követ és kovárt szakított le magával és csuszott, esett egyre s zuhant mind gyorsabban. Az emberek borzadva fordultak háttal és ekkor vad recsegést, ropogást hallottak maguk mögött a sziklafalon és nyomban utána tompa zuhanást, mintha valami nehéz, nagy, nedves földdarab vágódott volna le.

Mikor a bátorságuk visszatért és újból körülnéztek, a fiu a fölismerhetetlenségig összezuva hevert előttük. A leány a kővön terült végig. Az apja vitte el onnan.

A fiatalság, bárha ő buzdította és ösztökölte legjobban Lejfit a merész tetterre, most hozzája se mert nyulni, hogy legalább az eltakarítás végtségét megadják neki. Az öregeknek kellett erre vállalkozniok. Mielőtt még hozzányultak volna az összeroncsolt tetemhez, megszólalt közülök a legöregebbik:

— Ez balgaság volt, de — tette hozzá és a magasba nézett, — mégis csak jó, hogy van valami, ami oly magasságban csüng, hogy nem minden emberfia ér el odáig!

Björnnerne Björnson.

levelet váltottak Szeben (883), Bács-Bodrog (662), Torontál (587), Sáros (489), Bereg (488), Brassó (455), Nagy-Küküllő (411), Zemplén (365) és Csik (341) vármegyéből és pedig a Királyhágón túl legnagyobb részben romániai, Tisza-Maros szögéből Európába általában, különben pedig amerikai érvényességgel. A törvényhatóság városok közül Budapest székesfővárosban (302), továbbá Pancsován (79), Aradon (72), Újvidéken (53), Pécsen (44) és Kassán (33) váltottak legelőbb utlevelet. Az utirány szerinti megosztásnál első helyen Amerika áll (5377), utána Európa általában (3080) s végül Románia (2537) következik. Horvát-Szlavonországokban 2252 utlevelet adtak ki, 1407-tel kevesebbet, mint az előző hóban és 512-vel többet, mint a múlt év június havában. A kiadott utlevelek Amerikába való utazásra 1292, Bosznia-Hercegovinába 506 és Európába általában 487 személyt jogosítottak.

— **Eltűnt uri lány.** A Sz. és V. urja: Deszkéről jelenté tudósítónk: Nagy föltűnést kelt a községben egy itteni uri lány titokzatos eltűnése. Fodoreszk Lajos uradalmi számtiszt Etelka nevű 18 éves szép leánya tegnap reggel hirtelen eltűnt szülei hazából. A leány már napok óta szólatlan és ha kérdést intéztek hozzá busulása miatt, csak ezt felelte:

— Nem ér az én életem semmit. Tegnap délelőtt feketébe öltözve elment otthonról és többek állítása szerint a Maros vette útját. Nem valószínűtlen, hogy a boldogtalan leány öngyilkosságot követett el. Épp ezért a község előljárósága már tegnap megkeresést intézett a Maros mentén levő községekhez, hogy figyeljék meg a folyót, nem veti-e föl az életunt leány holttestét.

— **Betegség elől a halálba.** A betegség, az étellel való küzdelem, a konyérrel való meddő harc ismét a halálba kergetett egy embert, Sch w e t z Károlynagyikindai cipészmeister ugyanis hosszasan betegeskedett s emiatt nyomasztó helyzetbe került. Végére annyira elkeseredett, hogy tegnap reggel a városi kis erdőben felakasztotta magát. A boldogtalan nyomorgó család siratja.

— **Halálos furdések.** A mostani hadgyakorlatos időben tegnapelőtt katonák érkeztek Lippára. A 37-ik gyalogezred vette arra útját s rövid pihenőre megállapodott a községben. Ez a pillanat két katonára nézve végzetes lett. Nem vonultak tovább a csoporttal, hanem a Maros vize ringatja most kihült testüket. Tegnap délután a katonákat a Maroshoz vezényelték, hogy megfürödjenek. Meg is történt ez rendben, de két katona, Szikora Mihály káplár és Mihu János közlegény tul mentek azon a vonalon, melyet a furdés határául megállapítottak. A virtusnak szomorú vége lett. Az ár elsodorta a katonákat s oly gyorsan eltűntek a vízben, hogy senki sem tudta kimenteni őket. Mind a kettő ott lelte halálát. Szikora aradmegyei, ottlakai születésű, Mihu pedig Szombatságra való. A Marosnak még egy halottjáról veszünk a katonák szerencsétlenségével egyidejűleg hírt. Dehelean Maxin toki lakos kedden a Marosba fult. At akarta uszni a folyót s beleszett. Holttestét Soborsinnál kifogták. Valószínűleg görcs vett rajta erőt s azért nem tudott kiuszni a partra.

— **Talált aranyóra.** Domokos Vásza nagybecskereki szappanos inas tegnap délután az écskai-utcában egy arany női órát talált, melyet a rendőrségre vitt. A jogos tulajdonos az órát kellő igazolással a rendőralkapitányi hivatalban bármikor átveheti.

— **Bolgár kertészek harca.** Zomborból írják: A város határában lévő földeken évek óta szorgalmas munkás bolgár kertészek telepedtek le és természetik és árusítják itt a zöldséget és a földnek mindenféle gyümölcsét. Többen közülük megszeretik a magyar földet és itt maradnak, legnagyobb részüik azonban, ha kis vagyont gyűjt össze, visszatér keleti hazájába. A bolgárokról eddig mindenkor csak dicséretet hallottak, terméneik a piacokon nagy kelendőségnek örvendenek. Most azonban köztük embervér folyt. Egy társukat megölték. A rémes esetről a következőket írják: Csütörtökön estefelé Doncevits Gáncsa bolgár kertész, Nikolits György paprikaárus és Bikiczki Péter szolgálójával Zomborba indult a pénteki piacra. Bikiczki Péter Nikolitssal a múlt év óta viszályban élt és így mindig civakodtak egymással, sőt több ízben verekedések is fordultak elő. A mondott napon, mikor találkozott Doncevits Gáncsa újból szídmazta, még apját, anyját is és azt mondta neki, hogy alaposan meg fogja verni. Erre Bikiczki Péter vallomása szerint dühbe jött, leszállt a kocsirol, lesbe állt és bevarta a kocsi, melyen állítása szerint Doncevits Gáncsa és Nikolits György ültek. Odarohant a kocsihoz és a saroglya felett rácsapott Doncevits fejére a paprikavágó kapával. Az áldozat vértől elboritva fordult le üléséről a kocsi. Állítólag még négy ütést tett — ő ekkor otthagya őket. Hová vitték az áldozatot, erre nem tud felelni. Ő maga a bíróságnál jelentkezett és most fogságban ül.

TÁVIRATOK.

A kormány lemondása.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ ered. táv.) Ischlből táviratozzák: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt a király tegnap délután magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a kihallgatáson beadta a királynak a kormány lemondását. A király fölkerlte a miniszterelnököt, hogy ma estig maradjon Ischlbén.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ischlből táviratozzák: Ő felsége ma délután fél kettőkor magánkihallgatáson fogadta a miniszterelnököt. Khuen-Héderváry gróf a délutáni udvari ebédre meghívást kapott, este pedig visszautazik Budapestre.

Azt a hírt, mintha Goluchovszky gróf külügyminiszter Ischlbé érkezése összefüggésben volna Khuen-Héderváry gróf ittlétével, megcáfolják.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Politikai körökben azt hiszik, hogy a király Khuen-Héderváry gróf mai kihallgatásán elfogadja lemondását. A híresztelésekkel kapcsolatban persze megindultak a kombinációk a jövő miniszterelnök iránt és Khuen-Héderváry gróf utódjával Lukács Lászlót, Andrássy Gyula gróft, Wekerle Sándort és Apponyi Albert gróft emlegetik.

A király Ischlbén.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ischlből táviratozzák: A király egészségére az ischli üdülés igen jól hat. Sokat sétál és vadászik. A mai délelőttöt is vadászattal töltötte. Hogy meddig marad a király Ischlbén, az még nincs megállapítva.

A parlamenti bizottság ülése.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti táv.) A parlamenti bizottság tegnap délutáni ülésén ismét kihallgatták Ritter Imrét, Szápáry László gróf jószágigazgatóját, de ezúttal sem mondott egyebet, mint a miket első vallomásában felhozott.

Reimann Gyula, a Szápáry grófok magántitkára kijelentette, hogy az egész ügyről csak a lapokból értesült.

Ezzel szemben Márai Lajos hirlapíró azt vallja, hogy a hosszú ülés napjának délelőttjén Reimann neki elmondta, hogy vesztegetések fognak történni s a Házat ex-lexben feloszlatják. Mondotta még Reimann azt is neki, hogy Khuen-Hédervárynak két milliója van az új választásokra.

A két tanut erre szembesítették, a mikor Márai megmaradt a vallomása mellett, ellenben Reimann arra hivatkozott, hogy neki abban a válságos időben 40 fokos láza volt s nem tudta, hogy mit mond.

Jelentéktelen kihallgatások után Polónyi Géza zárt ülést kért, melyen csak bizottsági tagok vehettek részt s ők is becsületszavukkal kötelezték magukat titoktartásra.

Azt beszéltek, hogy Polónyi a zárt ülésen szenzációs lelep'ezéseket tett volna.

A parlamenti bizottság ma befejezi a kihallgatásokat s holnap megállapítja a Ház elé terjesztendő jelentést.

A pápa koronázása.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy római távirat, melynek forrását biztosan nem lehet megállapítani, azt jelenti, hogy a pápa koronázásának napját már hivatalosan megállapították. A koronázás e szerint augusztus 9-én, vasárnap lesz a Szent-Péter templomban.

Dessewffy Sándor bíboros

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, az új pápa alatt összeülő első konsistoriumban Magyarország megkapja a második bíborost. Az új bíboros Dessewffy Sándor csanádi püspök lesz.

A nagyváradi g. kath. püspök beiktatása.

Budapest, augusztus 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Nagyváradról táviratozzák: Mint véglegesen megállapították, az új nagyváradi g. kath. püspök, Radu Demeter ünnepélyes beiktatása augusztus 16-án lesz.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. augusztus 7.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	ó	76	7.60	80	8.—	8.10
Pestvidéki	ó	76	7.45	80	7.90	8.—
Bánsági	ó	76	7.45	80	0.—	0.—
Bácskai	ó	76	7.50	80	0.—	0.—
Rozs	ó	elsőrendű	70—75	6.10	6.20	
		másodrendű	—	6.—	6.10	
Árpa		takarmány	60—62	5.60	5.80	
		égetni való	62—64	5.40	5.60	
		sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—	
Zab			39—41	5.60	5.65	
Tengeri ó		bánsági	—	6.05	6.20	
		másnemű	—	6.20	6.30	

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tözsdén az árak kissé emelkedtek Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.40	—	—
Buza (áprilisra)	7.65	—	—
Tengeri (augusztusra)	6.13	—	—
Tengeri (májusra 1904.)	4.89	—	—
Zab (októberre)	5.36	—	—
Rozs (októberre)	6.20	—	—

Közgazdaság.

□ A nagybecskereki országos baromfi-kiállítás. Akik az ez évi október hó 9., 10., 11. és 12-ikén rendezendő nagybecskereki országos baromfi-kiállítás és vásáron résztvenni óhajtanak, de tévedésből eddig még bejelentési ívet nem kaptak, forduljanak a torontálvármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához (Nagybecskerek), honnét a bejelentési ívek s egyéb a kiállításra vonatkozó tudnivalók készségesen meg fognak küldetni.

□ Vásár. Vinga községben a legközelebbi országos vásár e hó 21., 22. és 23-án lesz. A vásárra szabályszerűen kiállított marhalevéllel mindenféle állat szabadon felhajtható.

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi augusztus hó 1-től 1903. évi augusztus hó 6-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltozás történt:

Gyurákov Péra tulajdonát képező 1 hold szőlőt megvette Daity szül. Gyurákov Léla 350 koronáért.

Molnár Lőrinc és Magdolna tulajdonát képező 233¹/₂ négyszögöl belterületet megvette Battányi György és neje Brauner Erzsébet 800 koronáért.

Özv. Fehér Miklósné Borbála, Fehér Istvánné és Krisztina tulajdonát képező 90 négyszögöl házhelyet megvette Illy Ferencné Rozália 900 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi augusztus hó 7-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.20 korona
kétszeres		6.70
roz		6.20
árpa		4.60
zab		6.—
kukorica		6.50
repce		10.—
széna I.		3.—
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya	50	1.20
marhahús I.	1 kilogr.	1.04
II.		—95
borjú hus		1.20
disznó hus		1.04
juh hus		—80
zsir		1.80

Szerkesztői üzenetek.

Miqius. Nagy terjedelménél fogva nem lapunkba való.

B. A. (Kedvesemhez . . . Lujzához) Gyöngék. Nem közölhetjük.

R. R. E. Sorát ejtjük.

D. D. (Paraszti emberek.) Jönni fog.

Nyilttér.*

Bar „Templom-forrásvizvel“!

Kitünő ízű ital!

Mérsékeltlen élénkíti a szív működését és emeli az étvágyat.

Kérjen mindenhol Robitschi „Templom-forrásvizet“!

(633/b—3.1)

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 35 p.

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

24.005/1/d. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Budapest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hírdetmény.

A vonalainkon az 1904. évben, illetve a következő 1905. és 1906. évben szükségelendő különféle pályafentartási fák szállítását biztosítani óhajtván, azok szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok folyó évi augusztus hó 19-ig, az üzletvezetőségünkönél (VI. Teréz-körút 62. I. em. ajtó 5.) a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál, folyó évi augusztus hó 18-ig teendő le.

A részletes pályázati feltételek, nemkülönben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett jegyzékek és ajánlati űrlapok az üzletvezetőség általános osztályában (Teréz-körút 62. I. em. 8.), valamint az összes kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők s ugyanott megszereshetők.

Budapest, 1903. évi július hóban.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

Tisztességes polgári család gyermeke

tanulónak
(Picolo-nak)

felvétetik.

„MAGYAR KIRÁLY“

szálloda.

(646—1.1)

885. ki. sz. 903.

644-3.1

Árlejtsési hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága által megállapított rendes költség-előirányzat alapján a klekki róm. kath. templomépület külső helyreállítására pályázatot hirdetünk.

Az engedélyezett összeg 900 korona. Az árlejtsés folyó évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor fog tartatni.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

A helyreállítási munkákat feltételei a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Klekken, 1903. évi augusztus hó 5-én.

Hollstein Ede, Lischerong Gáspár.
jegyző. bíró.

212374/903. sz. Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok következők: 1. nyári zubbony, 2. tavaszi és őszi zubbony, 3. téli zubbony, 4. nyári nadrág (sötét kék) szürke vagy drapp színű posztóból, 5. tavaszi és őszi nadrág, 6. téli nadrág, 7. tavaszi és őszi felöltő, 8. téli felöltő, 9. nyári sapka, 10. nyakra való, 11. kesztyű, 12. karkötő.

Az 1-6. tétel alatt felemlített ruha darabok készítéséhez megkívántató felső kelmék bármely hazai cég belföldi gyárából szerzendő be.

A 9-12. tétel alatt felsorolt ruházati cikkek, valamint az 1-8. tétel alatt felsorolt ruhák teljes elkészítéséhez a felső kelmén kívül még szükséges egyéb cikkek a szállító cég által jó minőségben bárhol beszerezhetők, azonban kikötetik, hogy amennyiben ezen cikkek Magyarországon is gyártatnak, úgy első sorban a hazai gyártmányok szerzendők be, illetve használandók.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszereshetők az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek alólírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt 1903. évi aug. hó 22-én déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőség általános osztályához (I/1) benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bánatpénzképen, mely esetleg ovadék gyanánt is fog szolgálni, 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1903. évi augusztus 21-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott egységárakra, szabadon választhasson és fogadhasson el.

(3.3) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

20.892/903. sz.

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

A Gombos állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1908. évi december 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: Lakásul: 3 szoba, 1 főzőkonyha, 1 előszoba, 1 folyosó, 1 éléskamra, 1 árnyékszék, 1 padlás, 1 pince, 1 jégverem.

Az I. és II. oszt. váróterem, III. oszt. ét- és váróterem és tálaló használatra átengedtetik.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Gombos állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülönböztetendő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi augusztus hó 8-án déli 12 óráig az alólírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi augusztus 7-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Szeged, 1903. évi július hóban.

(3.3) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1903. évi május hó 1-étől.

Oda				Szeged—Karlova—Nagy-Becskekerek.				Vissza			
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	8.				V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
6501010	815	—	230	ind. Budapest ny. p. u.	érk.	125	—	740	—	715	—
9501131	935	—	321	„ Czegled	„	1206	—	621	—	453	—
10501205	1099	—	426	„ Kecskemét	„	1131	—	548	821	406	—
10491237	1035	—	453	„ Kis-Kun-Félegyháza	„	1194	—	522	717	327	—
1227	1120	—	497	„ Szeged-Rökus	„	1030	—	426	—	245	—
145	1201	—	606	ind. Szeged	érk.	834	—	357	—	1232	—
155	1211	—	618	érk. Szőregh	ind.	820	—	345	—	1220	—
155	1212	—	619	ind. Szőregh	érk.	819	—	344	—	1219	—
203	1220	—	629	*O- és Uj-Szt-Iván	„	810	—	335	—	1211	—
217	1232	—	645	*Gyála	„	754	—	323	—	1157	—
224	1239	—	700	Szerb-Keresztur	„	745	—	315	—	1149	—
243	105	—	735	Törökkanizsa	„	720	—	257	—	1130	—
302	119	—	755	Szanád	„	649	—	235	—	1110	—
312	128	—	821	Csóka	„	635	—	224	—	1059	—
325	141	—	840	Tisza-Szt.-Miklós	„	694	—	210	—	1044	—
339	155	—	901	Pádé	„	545	—	155	—	1029	—
353	209	—	920	*Esztermajor	„	522	—	138	—	1013	—
405	221	—	937	Boocsár	„	595	—	127	—	1001	—
415	231	—	948	érk. Karlova (9.)	ind.	455	—	115	—	949	—
V.-v. 4412	—	—	1031	érk. Nagy-Kikinda (9.)	ind.	350	—	1158	V.-v. 4411	—	—
I-III. 320	155	715	—	ind. Nagy-Kikinda (9.)	érk.	—	841	149	I-III. 1031	—	—
444	246	802	—	ind. Karlova (9.)	érk.	—	754	100	928	—	—
459	256	812	—	Beodra	„	—	745	1251	918	—	—
510	306	822	—	*Vincecér	„	—	735	1241	906	—	—
538	327	845	—	Török-Becse-Aracs	„	—	715	1221	843	—	—
626	345	903	—	Kumán	„	—	657	1203	754	—	—
647	404	922	—	Melencze	„	—	643	1149	735	—	—
705	420	938	—	Elemér	„	—	622	1128	708	—	—
722	435	953	—	érk. Nagy-Becskekerek (1. 2.)	ind.	—	697	1142	645	—	—
1213	920	—	—	érk. Páncsova-Józsefváros (2.)	ind.	—	—	—	150	—	—
—	620	—	—	érk. Szécsány (1.)	ind.	—	—	802	—	—	—

Oda				Nagy-Kikinda—Karlova.				Vissza			
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	9.				Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.					I-III.	I-III.	I-III.	I-III.
6501010	—	815	230	ind. Budapest ny. p. u.	érk.	—	125710	740	—	715	—
—	980	—	410	ind. Temesvár-Józsefváros	érk.	817	—	537	—	—	—
350	1158	155	718	ind. Nagy-Kikinda	érk.	624	841	149	1031	—	—
413	1220	221	738	ind. *Váalom	ind.	558	821	123	1028	—	—
429	1235	239	752	érk. Karlova (8.)	ind.	540	806	105	953	—	—
834	357	—	1232	érk. Szeged (8.)	ind.	145	—	—	606	—	—
722	—	435	953	„ Nagy-Becskekerek (8.)	„	—	—	—	645	—	—
1213	—	920	—	„ Páncsova-Józsefváros (8. 2.)	„	—	—	—	150	—	—

● A „Torontál” kiadóhivatalában ●

kapható

Somfal Jánosnak

Kutyavár

és más apróbb históriák

című könyve,

melyet úgy a sajtó, mint a közön-
ség nagy elismeréssel fogadott.

Ára:

● füzve 3 kor. — kötve 5 kor. ●

(524-x.39)

109.776. sz. 1903. M. kir. államvasutak.

HIRDETMEYNY

vasutépítő munkák vállalatra bocsátása iránt.

Az ungvölgyi vasut Nagy-Bereznai végállomásától a magyar-gácsországi határszélig tervezett mintegy 560 kilométer hosszú, az alólírott igazgatóság vezetése alatt kiépítendő állami vasutvonalnak Nagy-Bereznától Sztavna állomás végéig (8 + 80 szelvénytől a 294 + 0 szelvényig) terjedő, kerek számban 285 kilométer hosszú pályarészen végrehajtandó, alább megnevezett munkákra és teljesítményekre nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A kiadásra kerülő munkák és teljesítmények a következők:

Az összes föld- és sziklamunkák, a vízmentesítő és csuszások ellen biztosító munkák; az ültetvények, burkolatok, fonások és védőművek, a támasztó és bélésfalak és az utépítmények összes munkái; továbbá a hidak és mindennemű áteresztők alapozási és falazási munkái; a műtárgyak vasszerkezeteire helyezendő faalkotórészek, a 20 méter nyílásig terjedő pályaműtárgyak és bármily nyílású egyéb műtárgyak faszervezetei;

a felépítményi anyagoknak Nagy-Bereznai állomásról a felhasználási helyekre való elszállítására, a felépítmények lerakása és kavicsolása; az épületek, továbbá a vízbeszerzésre szükséges építési létesítmények, végre a pályaelzárás s beosztás előállítására.

Ajánlatok csak a felsorolt összes munkákra és teljesítményekre együttesen tehetőek és az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi augusztus hó 27-ik napjának déli 12 óráig kell a magy. kir. államvasutak igazgatóságának építési és pályafentartási főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet) benyújtani.

Budapest, 1903. évi július hó 14-én.

(3.3) Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

17.722/III. 1903. sz. Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetmény.

A Temesvár-Józsefvárosi állomásunkon levő 5000 kgr. és Szegedi állomásunkon levő 3000 kgr. hordképességű szekérhidmérleg megvételére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

Megvétel esetében a vevő kívánatára a szekérhidmérleg jelenlegi elhelyezési helyén maradhat, vagy ha a vevő kívánja, az más állomásra vagy helyre a fél költségére át is helyezhető, mely esetekben annak használata és fentartása iránt szerződés lesz kötendő.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Temesvár-Józsefváros és Szegedi állomása pályaudvarán levő szekérhidmérleg vételére” felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt ajánlatok 1903. évi augusztus hó 14-iki déli 12 óráig az alólírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 400, azaz négyszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Szeged, 1903. évi július hóban.

(3.1) Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)